

Vejledning og den bløde mobilisering af de menneskelige ressourcer

- et uddannelses-, social-, beskæftigelses- og integrationspolitisk columbusæg?

Jens Erik Kristensen
Lektor, DPU

Konference for vejledere ved UU-centre og på ungdomsuddannelserne

Hotel Nyborg Strand den 6. – 7. maj 2010

Vejledningen ved en korsvej?

eller

under et nyt politisk krydspres?

Ungepakken som anledning

UNDERVTS DEN UNCE OM DEN VEJ, HAN SKAL VANDRE !

Den klassiske vejleder

- kender vejen, målet og vildvejene:

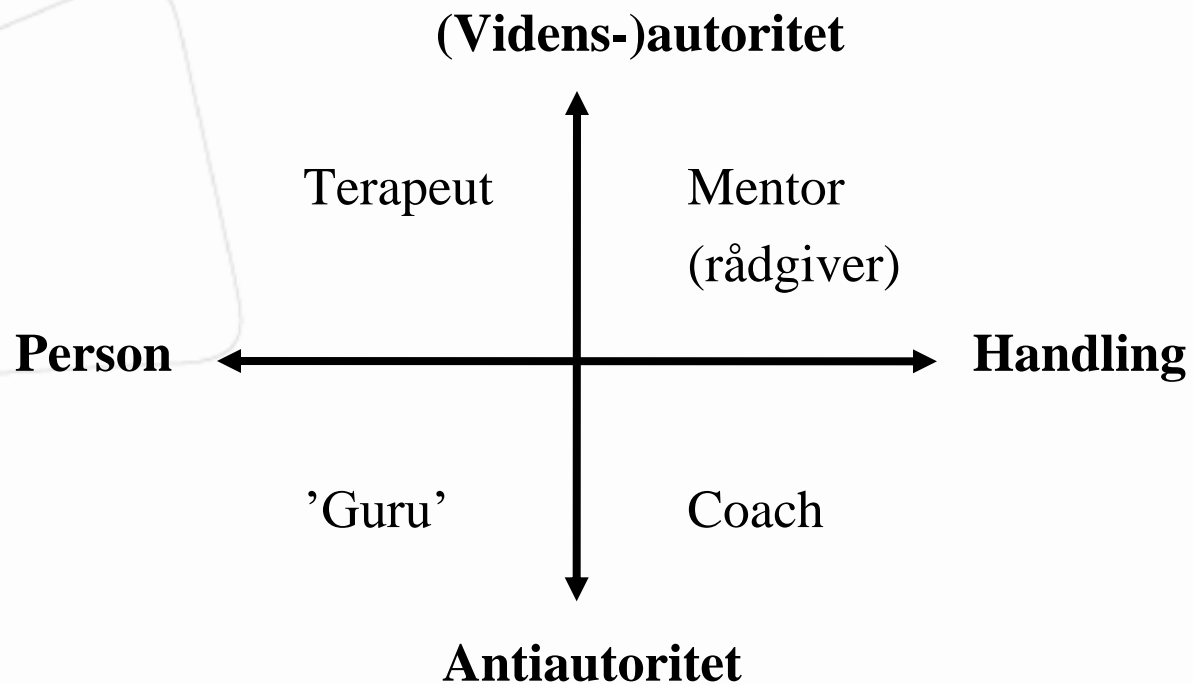
Vejledning som retledning og adfærdsregulation:

- Lyt til mig – og du kan blive som mig! (fra kasket til bowler)
- Udpege den lige vej til 'den gyldne stad'
 - og undgå svinkeærinder og vildveje (de 7 dødssynder)
- Vejledning som socialpædagogik og socialhygiejnisk forebyggelse (sygdom og kriminalitet – hospital og fængsel)

Den moderne vejleder - ?

- født i og med læringsdiskursens individualisering og personliggørelse og generaliseringen af voksenpædagogikken
- kan ikke retlede adfærd, men skal lede til opførsel og selvledelse
- skal lede den anden til at gøre sig selv til et projekt – vejen som (lærings-) proces og udvikling, men ikke klart mål
- må gå omvejen over og intervenere i den vejledtes selvforhold
- har mange navne og typer: vejleder, tutor, mentor, coach, terapeut, rådgiver, guru, guide m.v. - afhængig af videns- og autoritetsforholdet
- konvergens af pædagogik og management/ledelse i den generaliserede 'human ressource management'

Vejledningstypernes konfiguration

Vejledning som det konkurrencestatslige columbusæg

- 1. Den pædagogisk-eksistentielle vejledningsdiskurs/-dimension**
det pædagogiske paradigmeskift (individuelle lyst, læring og udvikling)
 - læring og kompetenceudvikling, kreativitet og innovation
- 2. Den uddannelses- og beskæftigelsespolitiske vejledningsdiskurs**
 - dirigering af uddannelsesvalg og –forløb i valgfrihedens æra
 - formidlingen mellem individuelle og almene interesser
- 3. Den social- og integrationspolitiske vejledningsdiskurs**
 - hindre marginalisering via uddannelses-fastholdelse: 'alle skal med'
 - styrke sammenhængskraft via uddannelse og beskæftigelse
- 4. Den konkurrencestatslige vejledningsdiskurs**
 - den produktivistiske mobilisering af nationens human ressourcer
 - styrke den nationale konkurrencekraft: 'alle skal bidrage'

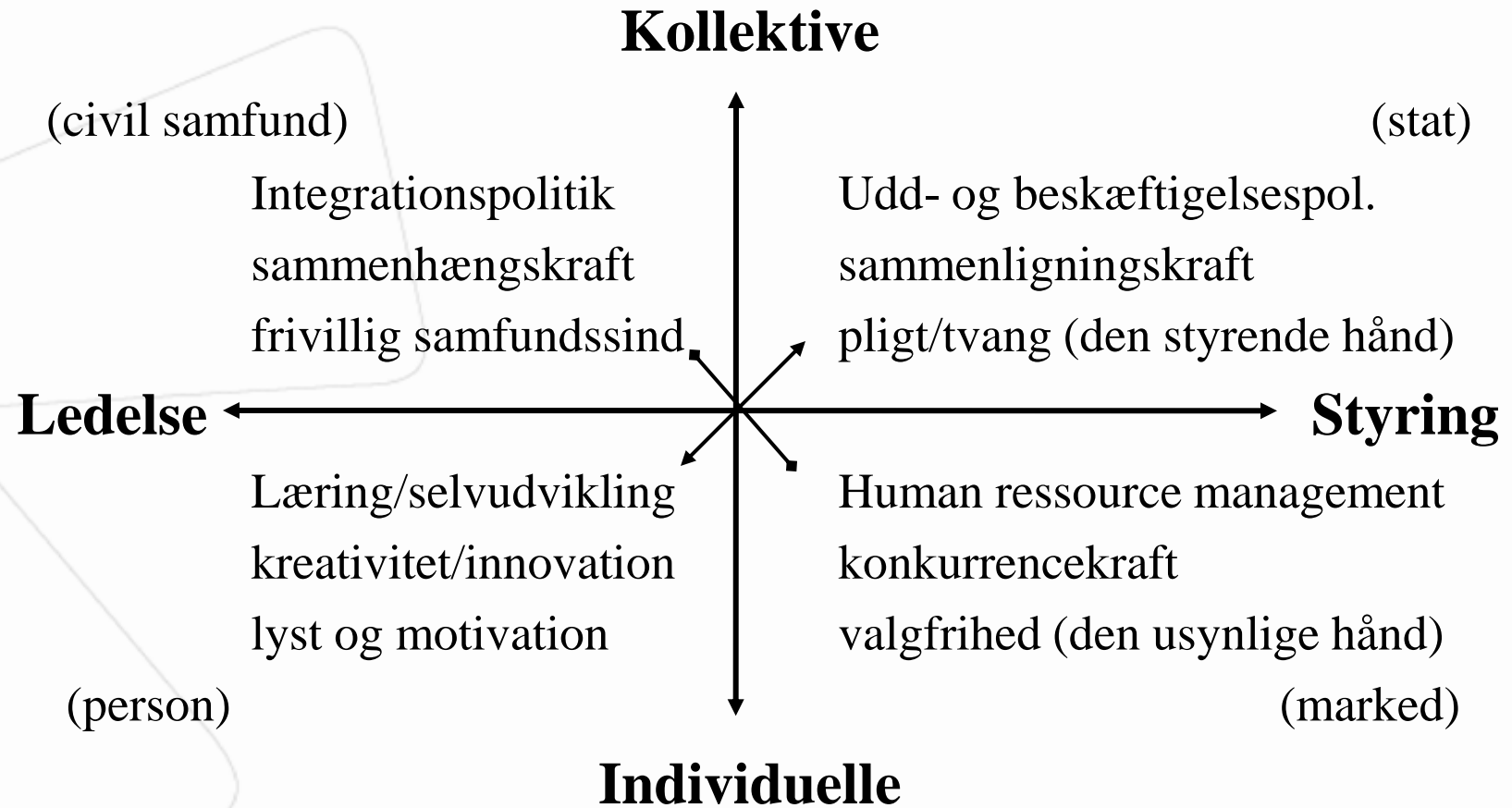
1. Den pædagogisk-eksistentielle vejledningsdiskurs

- Knyttet til det pædagogiske paradigmeskift og den 'kopernikanske vending' i skole- og uddannelsessystemet: læringsdiskusen og individet i centrum
- Vejledning blevet den nye og generaliserede kerneydelse i pædagogik, uddannelses- og beskæftigelsespolitik
- Den nye vejledningsproblematiks aktualisering af klassiske temaer fra den politiske filosofi og kirkehistorien:
- Formidlingen af individuelle lyster og almene interesser/goder
 - hinsides 'politikens styrende' og markedets 'usynlige hånd'
 - fra tvang og interesse til 'lysternes utilitarisme'
 - vejledning som sekulariseret og moderniseret sjælesorg
 - fra den himmelske til den jordiske frelse og lyksalighed
 - 'at-få-til-at-ville-ledelse' – 'den genstridige vilje'
 - den moderne synd og frafaldets laster

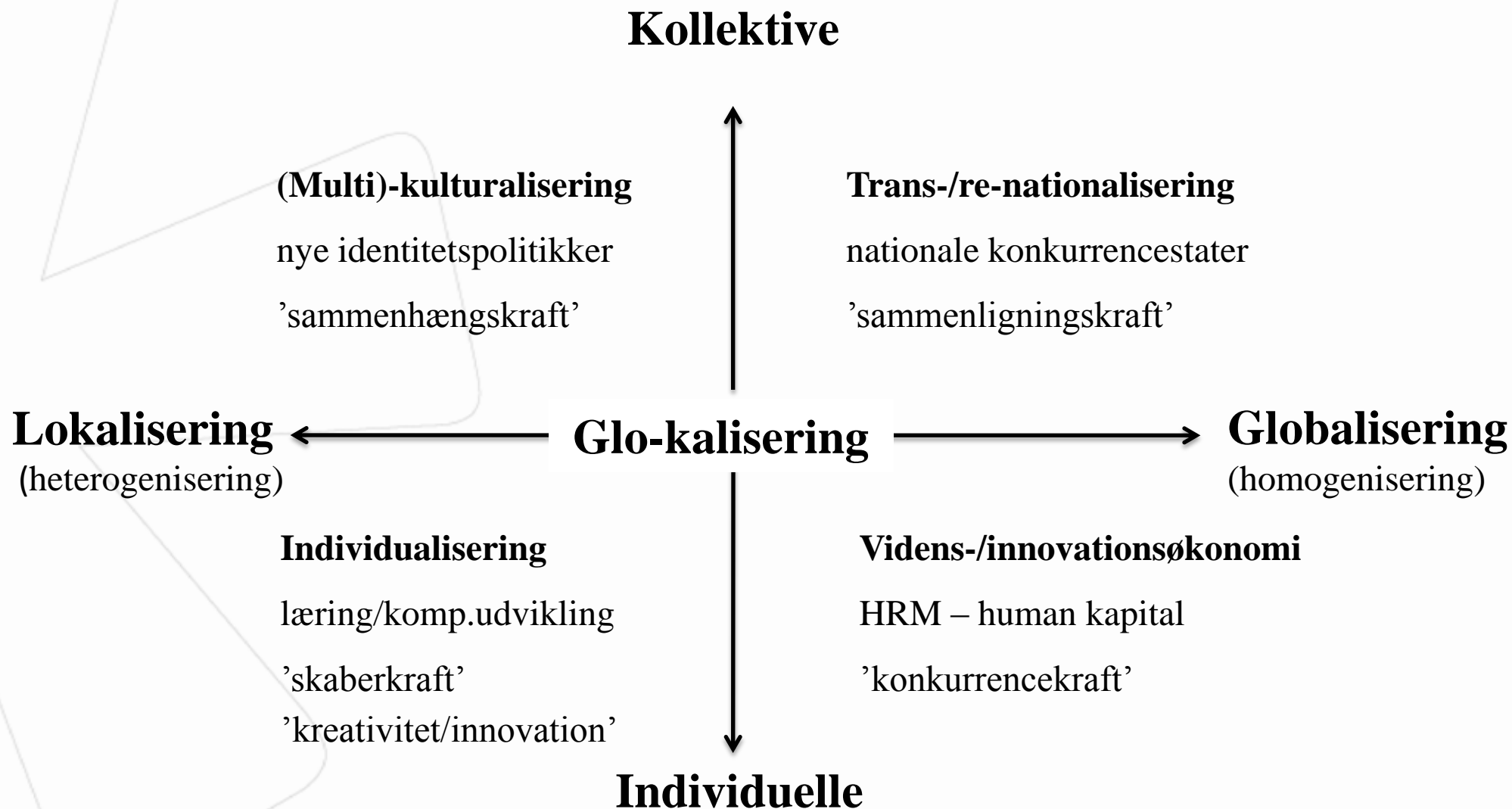
2. Den uddannelses- og beskæftigelsespolitiske vejledningsdiskurs

- dirigering af uddannelsesvalg og –forløb i valgfrihedens æra
- formidlingen mellem individuelle og almene interesser

Vejledning som det nationalpolitiske columbusæg

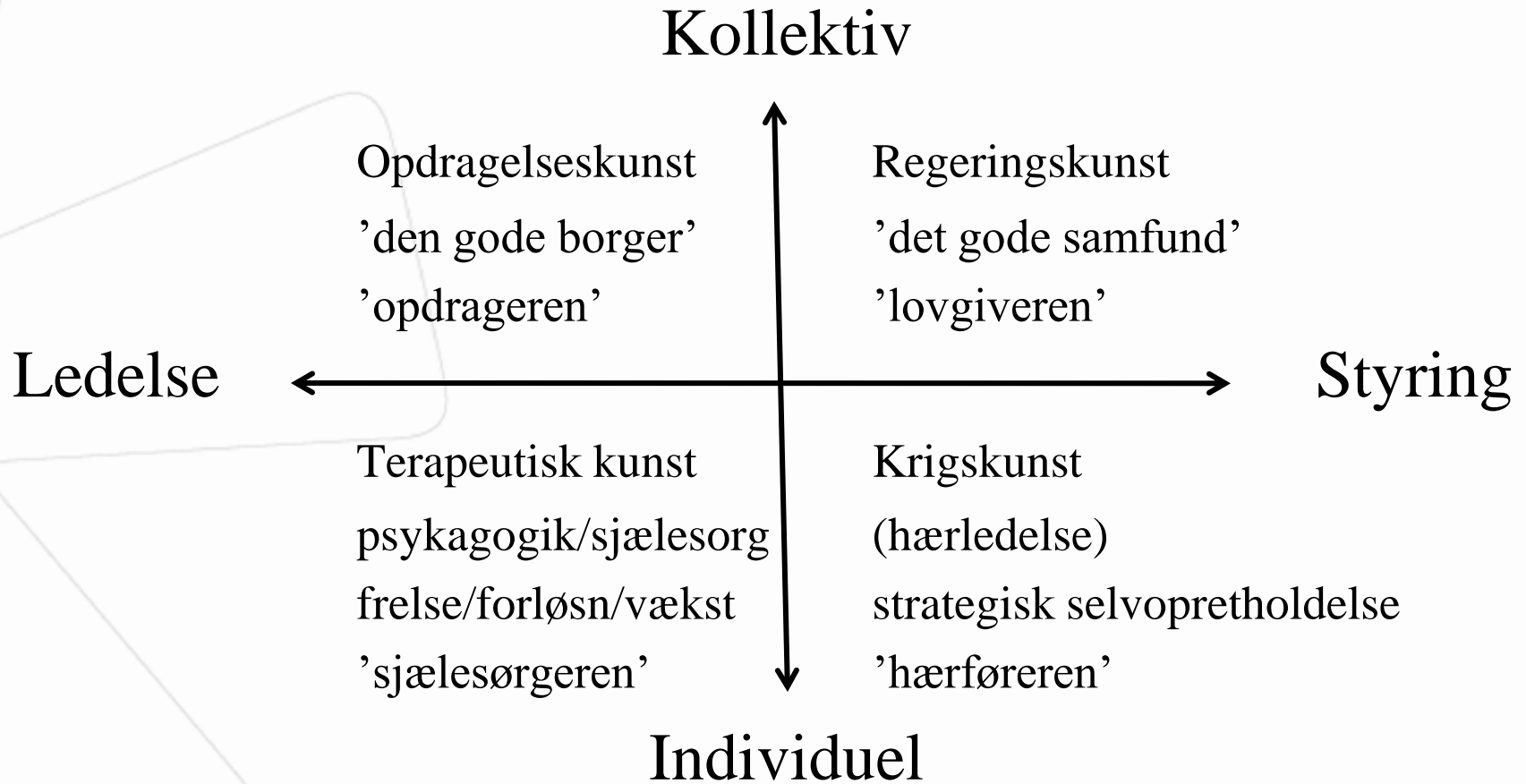

De store tendenser bag vejledningspolitikkerne

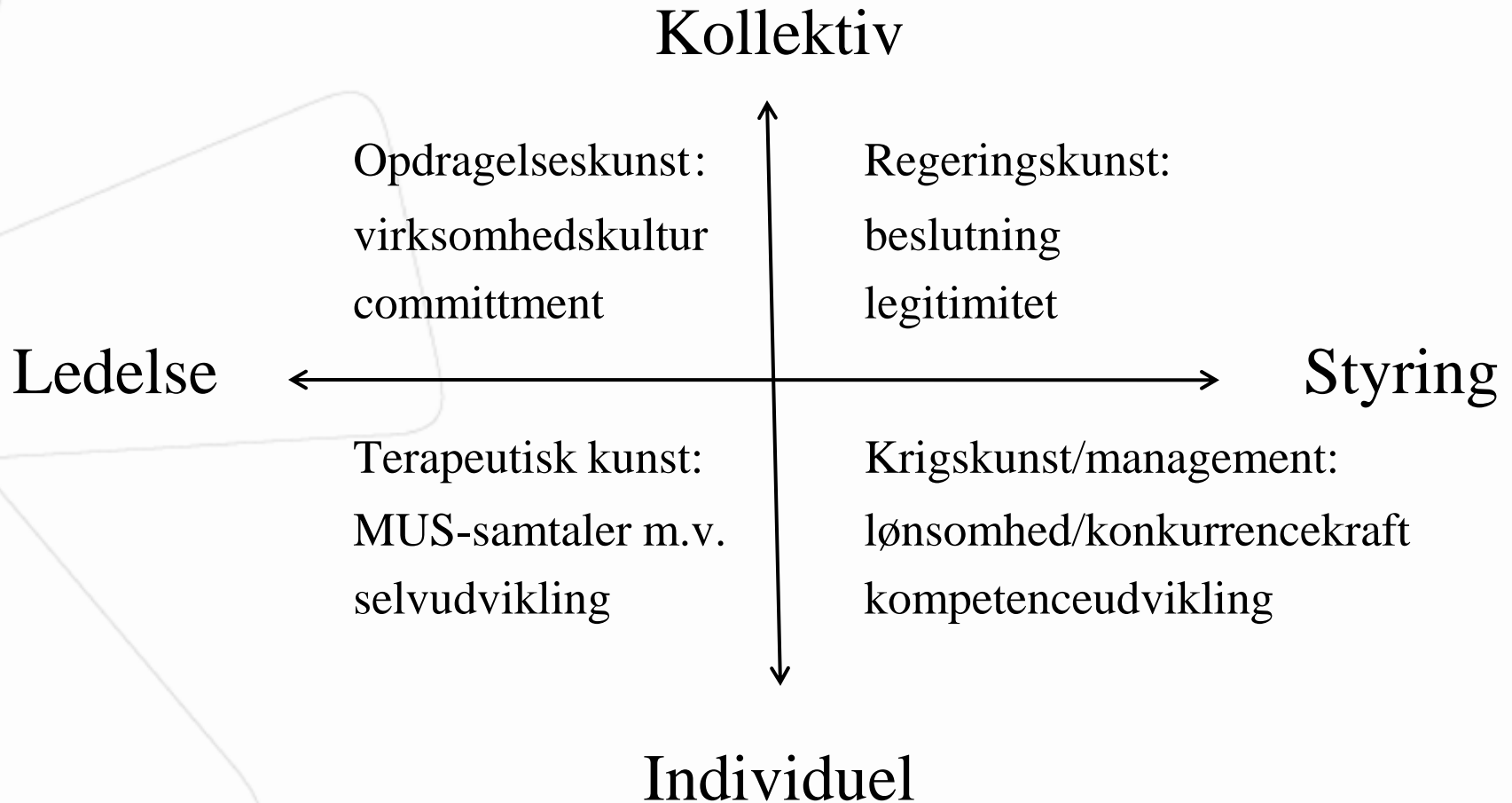

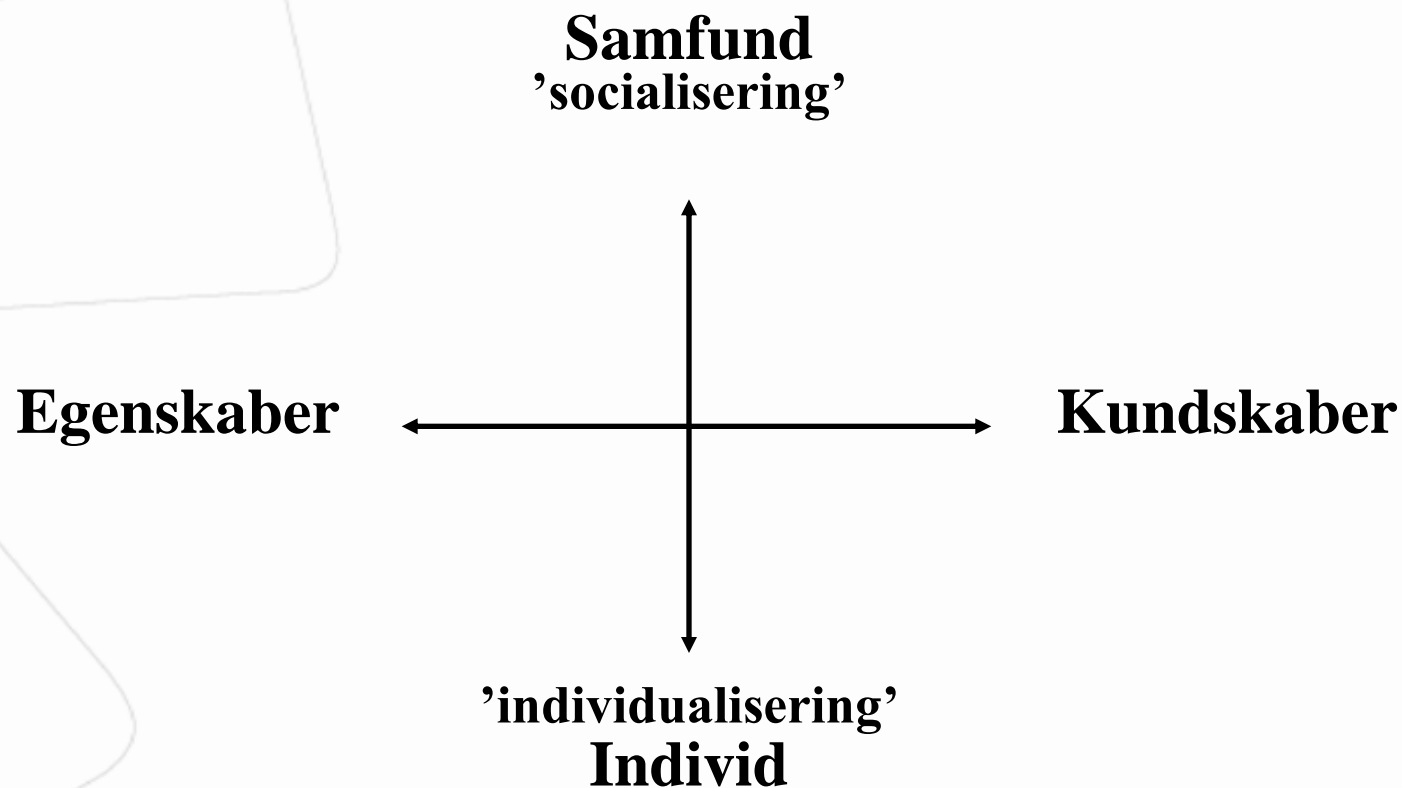
De klassiske ledelseskunster

De moderniserede klassiske ledelseskunster

Det pædagogiske felt

Socialisering

(civil samfund)

Opdragelse/dannelse

individ-fællesskab
medlem/medborger
hjem/institution
socio-kulturel integration

(stat)

Undervisning/oplysning

stat-folk/befolkning
myndige statsborger
skolevæsen
politisk-jur.integration

Egenskaber

Omsorg for læring/udvikling

frisatte individer/personer
'projektleder i egen eksistens'
selvudvikling/-realisering
autenticitet/kreativitet

Kundskaber

Uddannelse/kvalificering

ejendomsbesidder/arb.kraft
'entreprenør for human kapital'
kompetenceudvikling/HRM
employability/fitness

(individ)

(arbejds)-marked)

Individualisering

Over-historiske (natur)

Almenhed (enhver)

Etik (regler)

Civil samfund

Medlem/medborger
Dydsetik
Begær/anerkendelse
Involvering/deltagelse
Lighed (broderskab)

Stat

Statsborger
Pligtmoral
Magt/tvang
Underlægge(overlægge
frihed

Moral (loven)

Det sociale

Lokale

Partikulære
fælleshed

Person

'projektleder'
Selvbegrænsningsetik
Lyst/smag
Selvudvikling
Forskel til den anden

Marked

Ejendomsbesidder
Rettighedsmoral
Behov/interesse
Selvoprethold/udveksling
lighed/gensidighed i behov

Globale

Universelle
almenhed

Fælleshed (samtlige)

Historiske

Offentlig

(off.hed/civil samfund)

(stat)

Forståelig viden
offentlig formidling
oplysning/opmærksomhed

Evident viden
videns-velfærdspolitik
pol.prioritering/beslutning

Meningsfuld

relevans

Nyttig

Personlig viden
lærings-brugbar
dannelse/selvudvikling

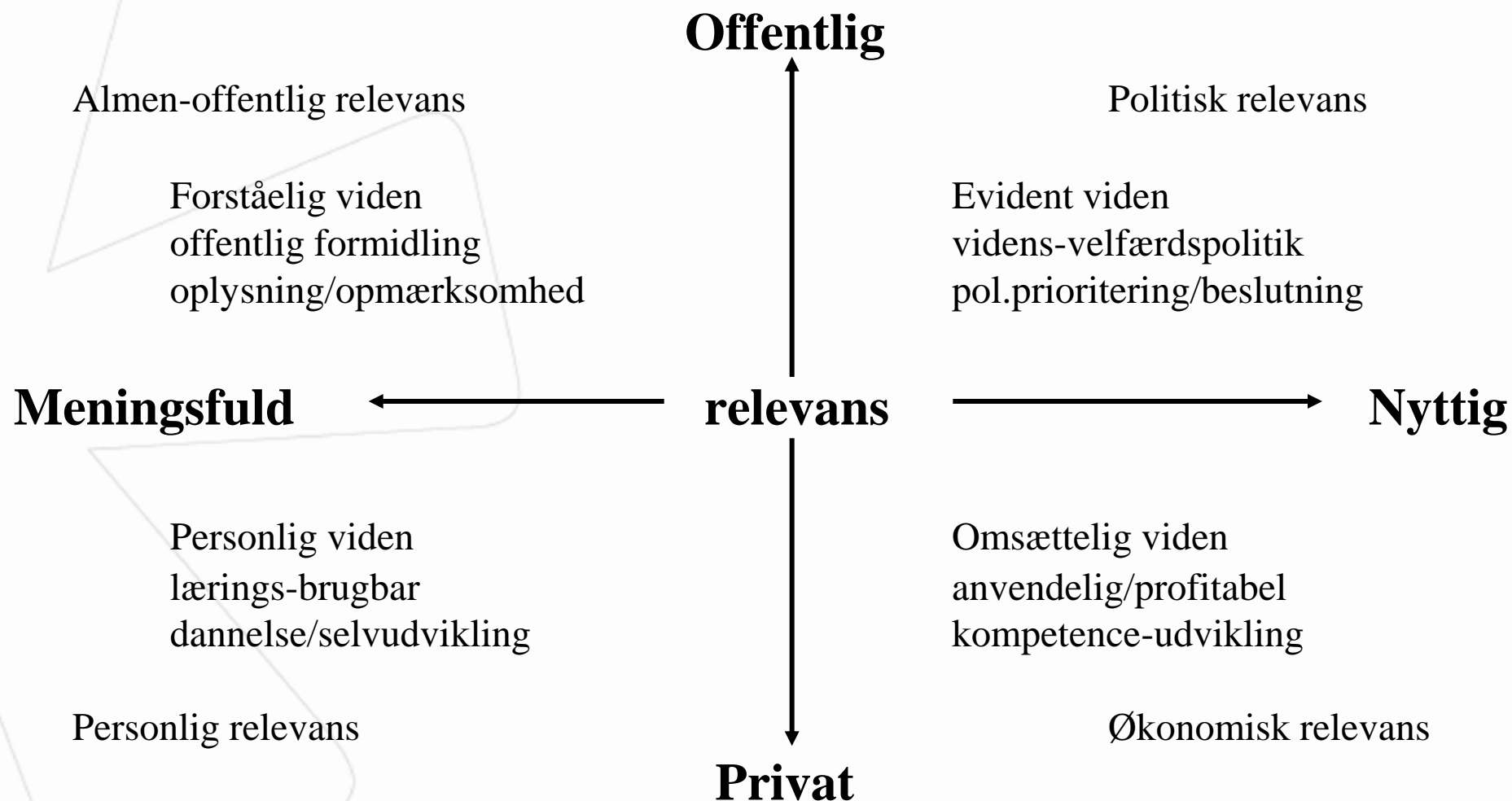
Omsættelig viden
anvendelig/profitabel
kompetence-udvikling

(person)

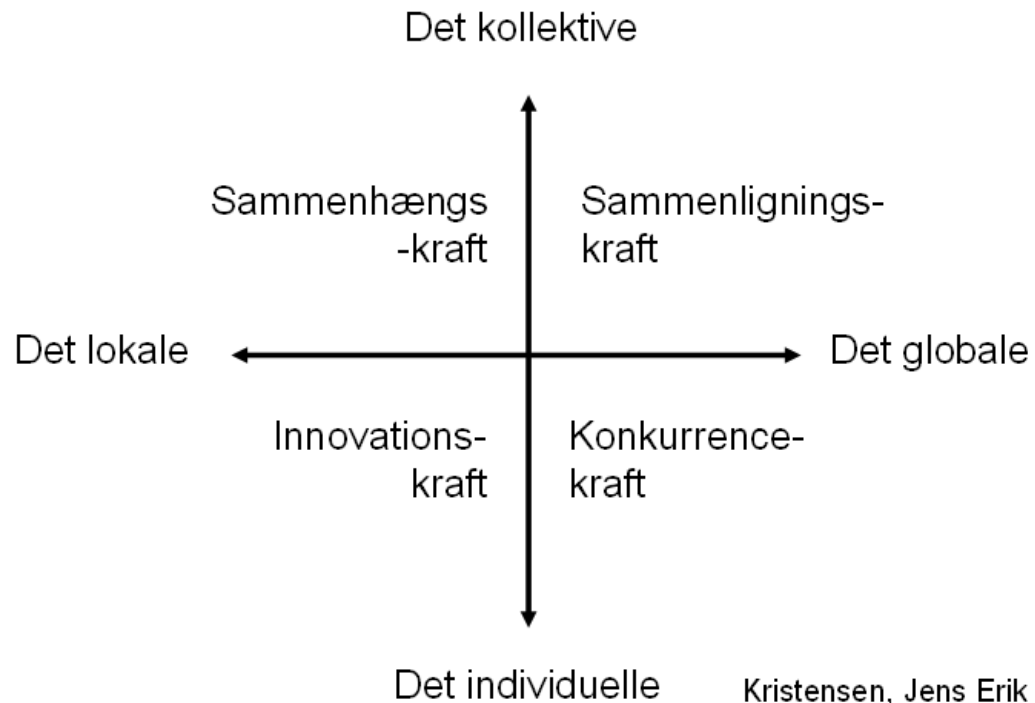
(marked)

Privat

Universitetet i den aktuelle videnspolitik

Den konkurrencestatslige rationalitet

Kristensen, Jens Erik (2007): "Den gemene sammenhængskraft", i Lodbjerg P.: *Sammenhængskraft*, Forlaget Univers, side 16-54.